No. 58. ZATURDAG 17 MEI. 1862.

NEGEN EN DERTIGSTE JAARGANG.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT, geschiedt op **Dingsdag**, **Donderdag** en **Zaturdag**. De prijs is per DRIE MAANDEN te ASSEN **f 2.80**, buiten ASSEN franco per post **f 2.45**. — De prijs der ADVERTENTIEN is van e e n tot v ij f regels **f 1.00**, en voor elken regel meer **f »-15**, behalve **f „-35** zegelregt. Groote regels naar plaatsruimte.

GEDEPUTEERDE STATEN der provincie *Drenthe*, brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat bij de op heden, overeenkomstig de aankondiging van 30 April ll., gehoudene uitloting ter aflossing met 1 November 1862 zijn aangewezen de aandeelen, nummers 177, 8 en 191 in de provinciale geldleening vsn *f* 225,000.00 voor de deelneming in de Drentsche Kanaal-Maatschappij.

Assen, den 14 Mei 1862.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
DE VOS VAN STEENWIJK, Voorzitter.
W. H. HOFSTEDE, Griffier.

GEDEPUTEERDE STATEN der provincie *Drenthe*, brengen ter algemeene kennis, dat het vermoeden van besmet te zijn ten aanzien der runderen, stallen, weiden en gronden. zich bevindende binnen den kring in de gemeente *Vledder*, zooals die bij resolutie van dit collegie van 26 Februarij 1862, no. 31, ter zake van het ontstaan der besmettelijke longziekte onder het rundvee van den veehouder *Jacob Carsten* te *Nijensleek* vastgesteld, en in de *Provinciale Drentsche en Asser Courant* van 27 dier maand ter algemeene kennis is gebragt, bij besluit van heden is opgeheven.

Assen, den 15 Mei 1862.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
H. H. A. SLUIS, Voorzitter.
W. H. HOFSTEDE, Grifier.

De COMMISSARIS DES KONINGS in de provincie *Drentke*, doet te weten, dat Zijne Majesteit bij besluit van 8 dezer, no. 48, heeft bepaald,

dat de stembriefjes ter verkiezing van een lid voor de Provnciale Staten in het kiesdistrict Hoogeveen den 17 Mei en bij herstemming den 31 Mei aanstaande in te leveren, zullen geopend worden den 19 Mei en 2 Junij daaraanvolgende.

Assen, den 14 Mei 1862.

De Commissaris des Konings voornoemd,
DE VOS VAN STEENWIJK.

De COMMISSARIS DES KONINGS in de provincie *Drenthe*,

Noodigt alle houders van pretentiën ten laste van het Rijk of van de provincie uit, om hunne rekeningen, memoriën en declaratiën over het jaar 1861, *ten spoedigste* in te dienen aan de administratiën, collegien, autoriteiten of ambtenaren door wie de orders tot het doen van leverantiën als anderzins gegeven zijn; met herinnering, dat krachtens de wet van 8 November 1815 (Staatsblad No. 51) en art. 125 der wet van 6 Julij 1850 (Staatsblad No. 39) de tijd tot die indiening *met den dertigsten Junij* aanstaande finaal zal zijn verstreken, zoodat na dien dag geene dier stukken meer zullen kunnen aangenomen worden.

Assen den 5 Mei 1862.

De Commissaris des Konings voornoemd,
DE VOS VAN STEENWIJK.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van Assen, zooveel mogelijk willende helpen voorzien in den eersten nood van hen, die door den **verschrikkelijken brand te ENSCHEDE**, in Overijssel, tijdelijk van hunne middelen van bestaan zijn beroofd, hebben besloten op **Maandag den 19 dezer** langs de huizen in de Gemeente eene **COLLECTE** te doen plaats hebben, waarvan de opbrengst zal worden gezonden aan den Heer COMMISSARIS DES KONINGS in Overijssel, teneinde die tot het gezegde doel te doen verstrekken.

Assen's ingezetenen van deze te houden c o l l e c t e verwittigende, noodigen Burgemeester en Wethouders hun uit door **milde bijdragen** van hunne belangstelling in het lot der ongelukkigen te doen blijken.

Assen, 15 Mei 1862.

Burgemeester en Wethouders van Assen,
VAN DER FELTZ, Burgemeester.
G. L. W. VOS, Secretaris.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der gemeente Assen, brengen bij dezen ter kennis aan belanghebbenden, dat zij, die geboren zijn tusschen de jaren 1828—1837, verpligt zullen zijn, zich ter loting voor de schutterij aan te geven ten Gemeentehuize van af den 15den Mei tot den 1sten Junij aanstaande, telkens tusschen 9 en 1 uur, alsmede zij, die na de laatste inschrijving zich in deze gemeente hebben gevestigd en die militairen, welke na dien tijd zijn gepasporteerd en in deze gemeente woonachtig zijn.

Assen, den 30 April 1862.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
De Burgemeester,
VAN DER FELTZ.
De Secretaris,
G. L. W. VOS.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der gemeente Assen doen te weten: dat, ter voldoening aan art. 264 der Gemeentewet, het oorspronkelijk kohier van Hoofdelijken Omslag, dienst 1862, heden door hen voorloopig vastgesteld, ter Secretarie dezer gemeente gedurende v e e r t i e n d a g e n, van heden af, telkens des morgens van 9 tot 1 uur, ter inzage van de belanghebbenden zal voorliggen, ten einde van hunne aanslagen te kunnen kennis nemen en, des geraden achtende, hunne bezwaren daartegen bij den Raad in te brengen.

Assen den 15 Mei 1862.

Burgemeester en Weths. voornoemd,
De Burgemeester,
VAN DER FELTZ.
De Secretaris,
G. L. W. VOS.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

Eene verloving van onzen Kroonprins met Prinses *Anna Murat!*

't Werd voorspeld en gelogenstraft.

Door wie?

De *Staats-Courant* achtte het goed te verklaren: „de reis des Konings naar Parijs heeft *geen ander doel* dan een een bezoek te brengen aan de Keizerlijke Familie.

Die eerst geloofd hadden zwegen, maar — geloofden welligt toch.

Nu komt de *Utrechtsche Courant* en zegt:

„Keizer *Napoleon* en Koning *Willem III* bespreken nu verder wat zij vroeger behandelden. Onze Vorst was ingewijd in 's Keizers plannen. Volgens deze gaat Nederland eene schoone toekomst te gemoet, als de kaart van Europa gewijzigd wordt en dit gebeurt eens zeker. Het zal worden vergroot door de Belgisch Vlaamsche gewesten en Oost-Friesland en wordt dan een magtig Rijk van den tweeden rang, naauw aan Frankrijk verbonden en een bolwerk tegen Engeland's aanmatiging. Ook voor het behoud onzer Kolonien zou die alliantie voordeelig zijn.

Onze Koning schijnt de verwezenlijking dier plannen niet onmogelijk te achten, eene verwezenlijking, waarvan eerst sprake kan zijn nà den dood van Koning *Leopold*.

Maar met die plannen staat natuurlijk in naauw verband eene vereeniging van het Huis van Oranje met eene Prinses der Napoleontische Dynastie en de keuze viel daartoe op eene Prinses *Murat*, eene *schoone* en *verstandige* Vorstin, de Protestantsche godsdienst belijdende."

Blijft gij nog ongeloovig, lezers?

De *Utrechtsche Courant* vervolgt:

„Uren lang bragt de jonge Prinses *Murat* bij onze Koningin door en leerde van haar lagchende eenige volzinnen der schoone taal van het Volk, waarvan zij eenmaal kan geroepen worden Koningin te zijn."

Even aardig als interessant geschreven — denkt gij en wij ook, maar wist de correspondent van de *Utrechtsche Courant* nog meer?

Luistert:

„Vóór de verloving en de mededeeling daarvan aan de Staten-Generaal, wier toestemming de Prins behoort te vragen, zou Prinses *Murat* ons Hof en de voornaamste steden onzes Lands bezoeken en bij nadere kennismaking zou zij alles wegnemen, wat getuigt van weerzin tegen zoodanige echtverbindtenis.

„*C'est un ange!*" (het is een engel)! zou mevrouw *van der Oudermeulen*, Grootmeesteres van het Hof onzer Koningin, dezer dagen gezegd hebben, tegen iemand, die haar over de Prinses onderhield."

Ten slotte:

„Na het bezoek van Keizer *Napoleon III* op het Loo, komen de Prinses *Murat*, de schoone *Anna*, en Prinses *Mathilde*, te 's Hage en blijven er gedurende 4 à 5 weken.

Geschiedt dit, zegt de briefschrijver, *dan* zal het eerst later blijken of ik goed zag."

Nieuw bewijs, dat de aarde draait!

Wie geeft acht op hem, die dit presenteert, maar attentie trok hij, die onlangs een werkje schreef, om te bewijzen, *dat de aarde stil staat.*

„Onmogelijk zulk eene verloving!" hoorde men onlangs van alle kanten, en het gerucht daarvan werd versmoord.

„Die verloving *zal* plaats hebben!" roept nu een correspondent der *Utrechtsche Courant* stoutweg, en hij steekt zijne profetie in het kleed der novelle, en zij zal uit Utrecht Europa rondgaan.

Verbeeldt u, dat hij een verdicht verhaaltje gaf; maar als Prinses *Murat* toch eens Koningin werd der Nederlanden?!

Dan zou hij wel den titel mogen eischen van commandant en chef der welonderrigte lieden.

Vraagt ons niet, waarde lezers: „wat is uw geloof?" want dan zijn wij doof.

De wapenschouwing, eergisteren (12 Mei) te Parijs gehouden, was allerschitterendst. Ten 2 ure precies zijn HH. MM. de Keizer der Franschen en de Koning der Nederlanden, voorafgegaan van een escadron centgardes en gevolgd door een schitterenden staf, op het Champ de Mars aangekomen, alwaar sints 12 uur de troepen, ten getale van 40,000 man, geschaard waren. Z. M. de Koning droeg de uniform van Generaal en het Grootkruis der orde van het Legioen van Eer, en Z. M. de Keizer het Grootkruis van de Militaire Willemsorde. H. M. de Koningin, vergezeld van H. M. de Keizerin en HD. gevolg, gezeten in open rijtuigen, en voorafgegaan van een escadron der cent-gardes, volgden den stoet. Op het Champ de Mars aangekomen, zijn HH. MM. langs het front der troepen gereden, en hebben zich geplaatst voor het Cercle Militaire, waarna het défilé onmiddellijk een aanvang heeft genomen. HH. MM. de Keizerin en de Koningin hadden plaats genomen op het balcon. Het défilé is in de beste orde afgeloopen. Het weder, dat in den ochtend regenachtig was, is gedurende de revue vrij goed geweest, terwijl dadelijk na afloop de troepen onder een vrij hevigen stortregen naar hunne kazernen terugkeerden. HH. MM. zijn, zoowel door de bevolking als door de troepen, met de meeste geestdrift ontvangen.

Koning *Victor Emmanuel* viert steeds feest te Napels, en als hij een oogenblik rust heeft, zet hij de lezing voort der 75,000 rekwesten, die op het paleis lagen, toen hij er zijn plegtigen intogt deed.

Later zijn er eenige bijgekomen, ongeveer nog 60,000, waaronder zeer zwaarlijvige.

Prins *Napoleon* vermaakt zich mede bijzonder goed.

Het Volk is zeer opgewonden, en die rekwestreerden, schreeuwen, in afwachting van een fiat! op hunne vragen, het hardst.

Op 5 jl. heeft Koning *Victor Emmanuel* de Domkerk, gewijd aan den martelaar *St. Januarius*, den beschermheilige van Napels, in staatsie bezocht, om de wonderdaad der vloeibaarwording van het aldaar als eene reliqui bewaarde bloed des martelaars bij te wonen. Het wonder geschiedde geheel naar wensch en even als in vroegere jaren.

Koning *Victor Emmanuel* en het beeld van Januarius!

Maar — niets nieuws onder de zon.

In de Rijksraad-zitting, te Weenen, waarin Graaf *Rechberg* zijne verklaring betreffende de buitenlandsche politiek heeft afgelegd, heeft dr. *Giskra* het Concordaat aangevallen. „Dat Concordaat," zeide hij, „dat ik niet schroom te kenschetsen als eene der betreurenswaardigste handelingen van het vorig bestuur, als eene aanranding van de vrijheid van denken, van den geest der negentiende eeuw, als tweedragt zaaijende in dit leven en zelfs tot aan gene zijde van het graf, als twisten hebbende uitgelokt in de gemeenten en in de familien, waar tot dusverre vrede en eendragt

had geheerscht, als eene instelling, behoorende tot de monsterachtigste voortbrengselen van den nieuweren tijd, als een Medusahoofd, welks aanblik voldoende was, om alle sympathie der vrienden van Oostenrijk in het buitenland op te heffen — dit Concordaat moeten wij weder aan het adres bezorgen, dat het ons bezorgde."

De Pruissische Regering heeft door een harer organen de volgende zeer belangrijke mededeeling openbaar gemaakt:

„Wij hebben de ondervinding, dat reeds revolutionnaire gebeurtenissen in *vreemde* landen, waarmede wij slechts weinig in aanraking zijn, invloed genoeg hadden, om in het politieke leven van Duitsche Staten een koortsachtigen toestand te weeg te brengen — wat zal het dan wezen, wanneer in ons midden, in Keur-Hessen, voor welks bevolking en lotgevallen overal in Duitschland de levendigste sympathie bestaat, eene oppositie, die zich geheel op wettig terrein beweegt, voorbedachtelijk gedrongen wordt, om een revolutionnairen weg in te slaan?

„Kan inzonderheid de Pruissische Regering, zonder verzaking van haren pligt jegens haar eigen land en jegens Duitschland, het onverschillig blijven aanzien, dat in een land, hetwelk midden tusschen gedeelten van den Pruissischen Staat ligt, brandstof op brandstof opgestapeld en eene uitbarsting voorbereid wordt, waarvan niemand de uitwerking kan berekenen?

„Dat door zulke handelingen een algemeen gevaar voor Duitschland en een onmiddelijk gevaar voor Pruissen geboren wordt, is zoo in het oogvallend, dat het geen verder betoog behoeft.

„De Pruissische Regering is dus door de handelingen van het Kasseler Kabinet in een even ernstigen als exceptionelen toestand gebragt.

„Zij ziet in de eerste plaats de eer en de belangen van den eigen staat en gelijktijdig de belangen en de rust van Duitschland bedreigd.

„De taak, die met betrekking tot het gemeene Duitsche Vaderland op haar rust, wordt haar door den pligt jegens den eigen Staat nog dringender op het hart gedrukt — de thans onvermijdelijk geworden taak om krachtige middelen aan te grijpen, ten einde den door de Keur-Hessische Regering bewerkten noodlottigen loop der zaken te stuiten."

De Keur-Vorst wordt nu bedreigd met een paar Pruissische legercorpsen, maar Zijne Hoogheid is boven alles en allen verheven en lacht om het *Journal de St. Petersbourg*, dat hem toeroept: „Zeg als de Koning van Beijeren, en die zeide: „„ik wil vrede met mijn Volk!""

Onderwijl staat de stembus in Hessen moederziel alleen. Zij benoemt noch passeert. De eenigsten die hunne stem, naar 's Keurvorsten zin, uitbragten, waren drie arme Burgemeesters, die gedecoreerd zullen worden.

Pruissen heeft zeer ernstige, hoogst opmerkelijke en zelfs grappige verkiezingstooneeltjes opgeleverd.

Een voorbeeld.

Zeker ambtenaar te Charlottenburg, bij Berlijn, had een barbier, die eenige democratische principes bezat. De reactionaire beambte, dit ontdekkende, nam dien Staatsburger eens onder vier oogen en zeide tegen hem: „als gij uwe stem aan een der voorwaarts!-candidaten geeft, kunt ge mijn barbier niet meer zijn!" De man zag Mijnheer eens over twee kanten aan, antwoordde niet, boog zich en — stemde, ten dage der verkiezing, op een liberaal.

't Ontslag volgde.

Maar wie had zich nu bedrogen?

De barbier vehaalde aan zijne confraters te Charlottenburg den dwang, hem opgelegd door den ambtenaar en de straf door dezen op hem toegepast en onmiddelijk namen allen het besluit, om den aristocraat met zijn baard te laten zitten.

Niemand wilde hem scheeren.

Driemaal per week marcheert nu de anti-constitutionnele Koninklijke dienaar naar Berlijn, om dáár door het mes van een behouds-man zijn baard kwijt te raken.

De Engelschman *Armstrong* maakt zich sterk geschut te leveren waarvoor de sterkste pantsers, welke een oorlogsschip zou kunnen voeren, bezwijken moeten; en de uitkomsten der met zijnen 300ponder genomen proeven zijn van dien aard, dat aan zijne verzekering in Engeland veel geloof wordt gehecht. De Londensche *Morning Post* meent, dat dit feit grooten invloed moet hebben op de oplossing der vraag, wat de beste wapenen voor den strijd ter zee en voor het verdedigen van havens en kusten zijn, ja dat de stand dier vraag daardoor geheel is veranderd.

Bij de behandeling dezer vraag — zegt dat ministeriële blad — is men tot nog toe uitgegaan van de onderstelling, dat het mogelijk zou zijn een ondoordringbaar pantser voor een schip te vervaardigen, een schip onkwetsbaar te maken; maar dewijl deze onderstelling, althans voor het tegenwoordige, ter zijde is gesteld, zoo wordt het nu de vraag, of het voordeel, hetwelk een ontoereikend pantser aanbrengt, opweegt tegen het nadeel hetwelk het veroorzaakt door vermindering van het aantal vuurmonden, die het schip in staat is te voeren; met andere woorden, of het beter is, een oorlogsschip met een zeker gewigt metaal in den vorm van een pantser, dan wel met hetzelfde gewigt metaal in den vorm van geschut te belasten. Is de onvolkomene beschutting, welke door het bepantseren van oorlogschepen verkregen kan worden, genoegzame vergoeding voor de groote kosten en de stellige nadeelen von de bepantsering? Dat is de vraag waarop onze scheepsbouwkundigen nu hunne gedachten moeten vestigen.

Bij ons althans is het, na de jongste vorderingen in het vervaardigen van geschut, de vraag, of het niet beter zou zijn in oorlogsschepen de aanvalskracht te vergrooten liever dan de weêrstandskracht."

De Koning van Portugal heeft aan de Wetgevende Kamers doen mededeelen, dat hij voornemens is zich in het huwelijk te begeven met H. K. H. de Prinses *Maria Pia* van Savoye.

Deze Prinses is eene dochter van Koning *Victor Emmanuel*; zij is bijkans 15 jaren oud.

Volgens de jongste berigten uit Lissabon, vond deze huwelijksverbindtenis aldaar bij het publiek algemeenen bijval.

De Koning wordt daardoor zwager van Z. Keiz. H. Prins *Napoleon*.

In Zweden is men zeer verbitterd, dat de Keizer van Rusland bij de afschaffing van alle herinneringsfeesten juist dat van den slag bij Pultawa behouden heeft, en de bladen doen daarom een beroep op de bevolking, ook op de gewesten, vroeger tot Zweden behoord hebbende, om jaarlijks dien dag als een dag van nationalen rouw door te brengen.

Waarschijnlijk echter is de viering in Rusland behouden, niet omdat de slag eene vernedering voor Zweden, maar omdat het de grondslag ven Ruslands magt was.

In Amerika gaat het *Lincoln* voor den wind.

N.-Orleans is genomen en de Zuidelijken maakten weder een pas achterwaarts. Zoo kan men, zonder geslagen te worden, verliezen.

Men zegt, dat Keizer *Napoleon* nu op het punt staat om tusschen beide te treden, en afgewezen wordende, de onafhankelijkheid van het Zuiden zal erkennen.

Des noods zou hij het Fransche expeditie-corps uit Mexico naar Amerika overbrengen om er de vereischte diensten te doen. In Mexico zijn de zaken toch in de war en Generaal *Prim* is zoo verdrietig, dat hij zich met zijne Spanjaarden weder wil inschepen — zonder geld?

Hij zou terugkomen, als Spanje's geallieerden ook afgezeild waren.

Een ander Spaansch Generaal wil niet vertrekken.

Zoo twisten de Franschen met de Engelschen en de Spanjaarden met de Franschen en de Engelschen met de Spanjaarden en deze onder elkanderen.

De Aarts-Hertog *Maximiliaan* van Oostenrijk, die reeds blootshoofds zat, om zich met de Mexicaansche kroon te dekken, zette inmiddels zijn hoed weer op.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van 15 jl. zijn de beraadslagingen over het wetsontwerp tot definitive vaststelling van het Vde hoofdstuk der staatbegrooting voor 1862 voortgezet.

De heer *Mackay* wees bij de behandeling van de VIIde afdeeling (onderwijs), op het verschil dat deze begrooting aanbood met de voorloopige, met betrekking tot art. 112 „Bijdragen aan gemeenten, door de uitgaven tot eene behoorlijke inrigting van haar lager onderwijs vereischt te zwaar gedrukt," waarvoor nu eene som van f 230 000 werd aangevraagd. Daaromtrent wenschte hij in verband met hetgeen over deze aangelegenheid bij de behandeling der voorloopige begrooting was voorgevallen, aangaande het verleenen van subsidie aan gemeenten om kosteloos onderwijs te erlangen nadere inlichtingen te ontvangen. Hij verklaarde zich ten tweede tegen het verleenen van bijdragen voor dit onderwerp uit kerkelijke en pastoriegoederen; kon ten derde niet toegeven dat het zoo moeijelijk zou geweest zijn de vereischte kosten voor het onderwijs op te geven, als in de Memorie van Beantwoording was te kennen gegeven, daar zoodanige staat van uitgaven in het laatst ontvangen regeringsverslag over den staat der scholen voorkwam. Eindelijk wees hij op het voornemen om aan de stad Enschedé subsidie te verleenen ten behoeve van eene industrie-school aldaar; hij zou zich kunnen vereenigen met het denkbeeld om eene nieuwe zaak in werking te brengen; maar tegen eene voortdurende ondersteuning van rijkswege zou hij zich moeten verklaren.

De heer *van Nispen van Zevenaer* bragt ook van zijne zijde het eerste door den heer *Mackay* behandelde punt ter sprake, en ontwikkelde zijne bezwaren tegen het denkbeeld om kosteloos onderwijs te doen geven ook daar waar de kosten van het onderwijs door al de ingezetenen moeten worden gedekt, een beginsel dat moeijelijkheden in de gevolgen zou kunnen geven.

De Minister van Binnenlandsche Zaken de beide sprekers beantwoordende, deed opmerken dat de bij het wetsontwerp gevoegde staat alleen strekte om de verhoogde aanvrage van art. 112 te regtvaardigen door aantooning van hetgeen was voorafgegaan in vereeniging met hetgeen reeds vroeger was toegestaan, zijnde in de opgegeven gemeenten de voorschriften van art. 36 der schoolwet nagekomen. Ten tweede zeide hij met betrekking tot het verleenen van subsidie, in verband met het geven van kosteloos onderwijs, het denkbeeld te zijn toegedaan, dat het laatste niet door het eerste moest bevorderd worden, maar dat de gemeenten eerst moesten voldoen aan de bepalingen der wet om aanspraak op subsidie te kunnen erlangen. De gemeentebesturen waren ontegenzeggelijk vrij om kosteloos onderwijs te doen geven, maar om daartoe in staat te maken mogt geene toelage van rijkswege worden toegestaan. Met betrekking tot de subsidien verstrekt uit kerkelijke en pastoriegoederen toonde hij aan dat die goederen bezwaard waren met zoodanige verpligting, en dat het niet wel mogelijk was om die daarvan te ontheffen. Verder maakte hij den heer *Mackay* opmerkzaam op de omstandigheid dat het niet doenlijk was geweest om nu reeds eene opgave der kosten van het onderwijs over 1862 te verschaffen, zonder in een omslagtig onderzoek te vervallen.

Ten aanzien van de school te Enschedé merkte hij op, dat het beginsel daaromtrent moest zijn, dat deze eene particuliere instelling moest blijven, en de regel niet gelden kon, gelijk de heer *Mackay* had gemeend, dat door het verleenen van een subsidie eene particuliere onderneming eene openbare zou worden; daar het verstrekken van geld door het Rijk niet tot inmenging van gezag kon leiden. Het bedoelde subsidie zou nu verstrekt worden voor één jaar, en mogt de inrigting niet aan het doel beantwoorden, dan zou het later niet meer worden aangevraagd.

De heer *van Nispen van Zevenaer* kwam terug op het door hem besproken onderwerp, en zeide van oordeel te wezen dat de Regering het in hare magt had het bezwaar te keeren waarop hij gewezen had, door geene belastingen te doen heffen waar die moesten dienen om kosteloos onderwijs te doen geven.

De heer *van Eck* zeide daarin bedenking te hebben dat de kosten eener inrigting door bijdragen van het Rijk en van staatsligchamen gevonden wordende, deze het karakter van particuliere school verloor, en eene staatsschool wierd, welke instelling hij niet wenschelijk zou achten alleen onder toezigt van particulieren te laten.

De Minister van Binnenlandsche Zaken beantwoordde nog de beide sprekers en deed vooral den eerste opmerken dat de Regering het niet in de hand had, de vrijheid der gemeentebesturen te beperken in de heffing van belastingen, die, ook voor bevordering van kosteloos onderwijs moetende strekken, tot een ander doel kon worden aangevraagd. Den laatste spreker gaf hij te kennen dat de school te Enschedé eene inrigting van dien aard was, dat, zoo die niet werd gesticht, later van Staatswege daarin zou moeten worden voorzien. Zoodanige staatsschool zou dan geheel van rijkswege moeten onderhouden worden, terwijl nu gelegenheid bestond om eene goede inrigting van die soort te bekomen, door particulieren met subsidien van de gemeenten, van het Rijk en welligt ook van de provincie onderhouden.

Daarna vingen de beraadslagingen aan over het wetsontwerp tot definitive vaststelling van het IIIde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1862.

De heer *Elout van Soeterwoude* betoogde hoe noodzakelijk het voor de waardigheid en de veiligheid van Nederland was dat omtrent de buitenlandsche aangelegenheden eenheid van beschouwingen bij de Kamer heerschte, niet minder dan bij het Kabinet. Men had, volgens hem, het regt te vernemen welke de algemeene rigting van het Bewind te dien opzigte was, en daaromtrent wenschte hij ingelicht te worden. Voornamelijk wilde hij nader opheldering ontvangen omtrent het antwoord door de Regering gegeven ten aanzien van de bezwaren in het Voorloopig Verslag voorkomende aangaande de godsdienst vervolgingen in Spanje; met welk antwoord, in verband met onze geschiedenis en met onze verhouding tot dat land, hij zich niet tevreden kon stellen. Ten tweede wilde hij weten of de Regering er bedacht op was, om elke gelegenheid ook bij het sluiten van verdragen te benuttigen om Nederland van de banden van den Duitschen Bond te bevrijden; terwijl hij in de laatste plaats de vraag deed of de handelwijze der Regering in acht genomen in de quaestie der aftappingen van het Maaswater wel overeen te brengen was met de noodige zelfstandigheid van het Bestuur.

De heer *van Zuylen van Nyevelt* zeide het met den vorigen spreker volkomen eens te wezen dat eenstemmigheid van gevoelen moest bestaan omtrent de buitenlandsche aangelegenheden. Daarom zou hij ook niets zeggen dat het Kabinet in moeijelijkheden zou kunnen brengen. De opmerkingen van het Voorloopig Verslag volgende gaf hij achtereenvolgens te kennen, dat het leveren van een door sommige leden gevraagd overzigt van den staat onzer buitenlandsche betrekkingen met onze constitutionele begrippen niet strookte; dat in de quaestie der paspoorten, naar hij meende, nog de vreemdelingenwet moest gewijzigd en die bescheiden op minder kostbare wijze moesten verstrekt worden; dat eindelijk de toelating van Amerikaansche schepen en het verstrekken van steenkolen in onze West-Indische bezittingen tot moeijelijkheden zou moeten leiden. Ten slotte behandelde ook hij de quaestie door den heer *Elout van Soeterwoude* ter sprake gebragt, namelijk de vervolgingen in Spanje, die hij mede verlangde dat door de Regering ernstig in behartiging zou worden genomen.

De Minister van Buitenlandsche Zaken beantwoordde de beide sprekers, en gaf de verzekering dat alles wat met betrekking tot de buitenlandsche aangelegenheden plaats had, in overleg geschiedde met het geheele Kabinet. Ten aanzien van de beginselen die bij de leiding van het bestuur der buitenl. aangelegenheden moesten gelden merkte hij aan dat Nederland een klein land was, en geen groote politieke rol kon spelen; doch dat, als het zijne volkenregtelijke verpligtingen vervulde, ieder gaf wat hem toekwam, en daartegen voor zich zelf het billijke eischte, het alsdan in de rij der volken eene eervolle plaats zou innemen. Opzigtens de zaak van Spanje gaf hij te kennen dat het beginsel van vrijheid in godsdienst aan alle Nederlanders gemeen

was, en men alzoo hier algemeen betreurde dat elders wetten bestonden die dat beginsel schonden. Was de verlichting ten onzent in die mate toegenomen, dat allen van dit denkbeeld doordrongen waren, zoo moest men zijn antwoord op de bedenking in het Voorloopig Verslag niet in dien zin opvatten als of het voortvloeide uit gebrek aan verdraagzaamheid, maar het kon om politieke redenen niet anders gegeven worden. De bewering toch van andere natien, die zich reeds met dit onderwerp hadden ingelaten, dat de toepassing der bedoelde wetten niet uitsluitend eene zaak van inwendig bestuur was, was niet toegegeven, en de aanmaning tot eene zachte aanwending had dus dien geene uitwerking gehad, maar was het beginsel gehandhaafd dat elke Staat onafhankelijk moest blijven. Ook dat beginsel moest door kleine Staten gehuldigd worden, en deze niet het voorbeeld geven van inmenging in de zaken van een ander Rijk. Zoodanige inmenging had men van elders zich ook niet ten onrent veroorloofd, daar, om te blijven bij de quaestie van de slavernij door den heer *van Zuylen van Nyevelt* behandeld, niemand op de bespoedigde afschaffing daarvan gedrukt had. Eene officieuse bespreking der zaak op de plaats zelve was een denkbeeld mede door denzelfde aangegeven, maar dit behoefde niet van de Regering uit te gaan, aangezien de gezanten niet alleen de belangen der natie die zij vertegenwoordigden hadden te verdedigen, maar ook hare beginselen moesten huldigen.

De *Goudsche Ct.* zegt:

„De schade, heet het in een bijzonderen brief over den brand te Enschedé, is verschrikkelijk groot, en naar men verneemt, deelen daarin verscheidene assurantie-maatschappijen voor groote sommen, als *de Jong en Co.* voor 2 en een half millioen, Ultrajectum voor f 800,000, de Tielsche voor f 500,000, Brussel voor f 50,000 ruim, de Adelaar voor f 40,000, Arnhem voor f 100,000 en Zutphen voor f 25,000. Ook zegt men, dat de Maagdenburger voor meer dan een half millioen heeft, en wel voornamelijk in fabrieken.

— Eene brandkast te Enschede, is er althans gevonden, waarin muntstukken, zilveren lepels, vorken, enz geheel ongeschonden waren. De papieren waren echter in zoo verre verteerd, dat men nog slechts eenige cijfers kon lezen.

De kas en de boeken van den Rijks-ontvanger te Enschede zijn *niet* verbrand.

In de gemeenten Hardenberg en Gramsbergen, 10 uren van Enschede, vond men stukken van verbrande zijden japonnen en omslagdoeken, door den fellen brand daarheen gevoerd.

De postdirecteur en de rijksveldwachter te Enschede ontvingen 's Konings grootofficier, Graaf *van Bijlandt* en den adjudant van Keizer *Napoleon* III, op klompen.

De watersnood-verlotings-commissie te 's Hage, die nog f 20,000 in kas had, gaf daarvan f 13,000 aan de behoeftigen te Enschede.

Gedeputeerde Staten van Gelderland zijn van meening, dat er geene door de Regering uitgeschreven collecte ten behoeve der bevolking van Enschede zal plaats hebben.

Men schat nu de waarde van het verbrande, 't welk bij maatschappijen verzekerd is, op 7 millioen gulden. Die som zou echter, tot herstel, verre van voldoende zijn.

— Op 13 jl. is door het Provinciaal Geregtshof in Overijssel het arrest uitgesproken tegen den gedetineerde *H. K. de Haan*, waarvan wij reeds melding maakten.

Het Hof heeft de beschuldiging van moedwilligen manslag, zooals die door het O. M. was gesteld, bij gebrek aan wettig en overtuigend bewijs, niet aangenomen, maar *de Haan* schuldig verklaard aan moedwillige misdaadigen van verwonding, gepleegd op *Luitje de Lange*, in den nacht van 29 op 30 Nov. jl., waardoor echter geen beletsel is ontstaan, om binnen 20 dagen te kunnen werken, en hem, uithoofde dat hij vroeger reeds criminele straf heeft ondergaan, veroordeeld tot eene gevangenisstraf voor den tijd van 6 jaren en 8 maanden.

Gedurende de teregtzitting heeft de beschuldigde zich zeer bedaard gedragen, maar nauwelijks was hij in eene cel op het Hof gebragt, of hij barstte in een vervaarlijk gebulk uit en sloeg met zijn hoofd op verschrikkelijke wijze tegen de muren, zoodat men hem kettingen heeft moeten aandoen, ten einde de vrije ligchaamsbewegingen te verhinderen.

Daarna werd hij geboeid onder geleide van den brigadier en twee rijksveldwachters naar het huis van verzekering gebragt, alwaar hij, na alvorens onderweg tweemalen getracht te hebben zich in het water te werpen, in eene ton met regenwater sprong, waaruit hij echter door de hulpvaardigheid zijner medemenschen al spoedig gered en in het drooge celletje, dat hem verbeidde, gebragt werd.

Vandaar zal hij zeker, na een strijd van korte dagen, gebragt worden naar het groote heeren logement te Leeuwarden, alwaar hem welligt nog oude kennissen ontmoeten zullen, indien hij namelijk niet overgaat tot hetgene hij zegt van plan te zijn, dat is, zich zelven om het leven te brengen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

— Volgens berigten uit Algiers is Maarschalk *Pélissier* krankzinnig. Voor eenige dagen had hij in chambrelook en met een slaapmuts op het hoofd, te paard, een groote parade gecommandeerd. Er worden meer dergelijke staaltjes verhaald. De Regering bevindt zich daardoor in de grootste ongelegenheid, doch heeft inmiddels aan Generaal *Martimprey* het effectief opperbevel opgedragen.

BELGIE.

Brussel. Dezer dagen is te Sant Arramdt in Henegouwen, de vader en de moeder van een huisgezin, dat soep uit een koperen ketel gebruikt had, dien ten gevolge overleden; de oudste dochter van hen ligt nog zeer gevaarlijk ziek.

HONGARIJE.

Als hoofd van de Czechische democratie wordt thans de Vorst van Turn en Taxis genoemd, die met de dochter van een armen schoolmeester in het huwelijk is getreden.

LAATSTE BERIGTEN.

De Tweede Kamer heeft met 47 tegen 7 stemmen het Maaswater-aftappings-tractaat met Belgie *verworpen*.

De Regering verdedigde het ook niet.

Effectenbeurs te Amsterdam.

16 Mei. Ned. Werk Schuld 2½ pct. 62$^{13}/_{16}$, dito 3 pct. 74⅝, 4 pct. 93$^{11}/_{16}$. — Spanje onbep stukken 2 pct. 43⅜ — Rusland 1798 en 1816 5 pct. 101¼. — Oostenrijk Met. 5 pct. 51⅛, dito rente Amst. 5 pct. 72⅝; dito Nat. Met. 5 pct. 59$^{15}/_{16}$.

Graanmarkt te Amsterdam.

Tarwe onveranderd; 131 ponds w. b. Poolsche f 360. — Rogge onveranderd, 121 ponds Petersburgsche f 240 — Boekw. zonder handel. — Koolzaad ½ p.vl. lager, op 9 v. op October 74½ p. vl. — Raapolie op 6 weken f 46½, vliegend f 45¼

Telegrafische depêches van heden.

Leeuwarden, 16 Mei.

Tarwe.
Per mud.
71 kilo witte f 8.80
68 „ „ 8.10
72 „ roode 9.30
68 „ „ 7.60

Rogge.
Per mud.
72 kilo Inlandsche f 7 75

Garst.
Per mud.
60 kilo winter f 5 00
58 „ „ f 4.65

Haver.
Per mud
58 kilo dikke f 3 80
45 „ brouw f 3.50
40 „ voer 2.90
40 „ zwarte 2 85

Boonen.
Per mud.
Paardeboonen f 7-00.

N. Koolzaad.
f 15.00 tot f 0.00

Lijnzaad.
f 12.00 a f 0.00

Kanariezaad.
f 8.75 tot f 00 00

Boter.
Per ¼ ton f 45 00

N. Kaas.
Canter f 22.00

Zwolle, 16 Mei.

Tarwe nieuwe f 10.75 a f 9.00. Ruwarige f 00.00 — Rogge nieuwe f 8,40 a f 7.60 — Boekweit nieuwe f 8 30 a f 7.60 — Gerst f 7.00 a f 6.00 — Haver f 4,50 a f 4 — Paardeb. f 8.00 a f 0.00. — Duiveboonen f 0 — Aardappelen f 3,60 a f 2.40 — Boter een achtste vat f 22.00 a f 00.00, per Ned. pond f 1.00 a f 0.80

Assen, 17 Mei.

— Bij de onlangs plaats gehad hebbende stemming voor leden van de Provinciale Staten in het Hoofdkiesdistrict Assen, zijn uitgebragt in het onderkiesdistrict Anlo 30 stemmen — Assen 102 — Beilen 70 — Borger 37 — Diever 21 — Dwingelo 49 — Eelde 14 — Gasselte 21 — Gieten 17 — Norg 24 — Odoorn 13 — Peize 13 — Roden 31 — Rolde 18 — Smilde 47 — Vledder 25 — Vries 22 — Westerbork 24 — Zuidlaren 45, te zamen 623 stemmen.

Het getal kiezers in dit Hoofdkiesdistrict bedraagt 1310, zoodat de helft nog niet is opgekomen.

Het getal kiezers in het Hoofdkiesdistrict Hoogeveen beloopt 1054, waarvan slechts 447 hunne stem hebben uitgebragt. In dit kiesdistrict zijn de kiezers dus iets minder getrouw opgekomen dan in het eerste.

— De herstemming voor leden van de Prov. Staten in het Hoofdkiesdistrict Assen over de personen, die na de gekozenen, de meeste stemmen op zich vereenigd hebben, is bepaald op 26 Mei e. k.

— De aanbiedingen tot het leveren van de keijen voor de bestrating alhier zijn niet aangenomen, en zal er dus eene herbesteding plaats hebben.

— Bij Koninklijk besluit is aan den heer *P. A. de Chateleux*, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als ontvanger der in- en uitgaande regten en accijnsen en van de belasting op de gouden en zilveren werken en van entreposeur te Arnhem, en is voorts benoemd tot ontvanger der in en uitgaande regten en accijnsen en van de belasting op de gouden en zilveren werken en tevens tot entreposeur te Arnhem, de heer *C. C. van Vloten*, laatstelijk verificateur van de comptabiliteit der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen voor de provinciën Friesland, Overijssel, Groningen en Drenthe.

— Z. M. heeft op grond van punt 4 van art. 38 der wet van den 28sten Augustus 1851 (Staatsblad no. 128), op non-activiteit gesteld, in afwachting, dat nader omtrent hem zal worden beschikt, den kapitein *S. G. Peuchen*, van het 1ste regement infanterie, tijdelijk gedetacheerd bij het koloniaal werfdepôt.

— De nieuwe pastorie te Gramsbergen is aangenomen door den heer *Oets* te Hoogeveen, voor f 4745 met of voor f 5130 zonder de oude pastorie.

De brug over de Vecht te Ane is aangenomen door *H. van Roon* te Coevorden, voor f 1625.

— De verhuring der zitplaatsen in de kerk aan de Dedemsvaart bragt f 1100 meer op dan in 't vorig jaar.

— In het hoofdkiesdistrict Zuidhorn (provincie Groningen), is niemand nog tot lid der Staten gekozen. Van de 1096 personen, die bevoegd waren hunne stem uit te brengen, hebben slechts een vijfde gedeelte, 224, aan hunne verpligting voldaan.

In het kiesdistrict Oude Pekela heeft zich het vreemde verschijnsel voorgedaan, dat er meer briefjes in de stembus werden bevonden dan het aantal kiezers bedroeg, zoodat besloten is daar eene nieuwe verkiezing te doen plaats hebben, welke is vastgesteld op Maandag den 2den Junij en de herstemming — zoo dit noodig is — op Vrijdag den 13den Junij

† **Heerenveen,** 15 Mei. De uitslag der stemming voor de leden der Prov. Staten in dit Hoofdkiesdistrict is geweest als volgt: Geldige stemmen 823 volstrekte meerderheid 412. Herkozen de heeren: J. S. Bokma met 508, A Meinesz met 484, mr. F. S Beiding met 474 Gekozen de heeren: D. D. Brenning met 439 en jhr. mr. F. H. van Beijma thoe Kingma met 422 stemmen. Verder waren uitgebragt op de heeren: jhr. J A Lijclama à Nijeholt 418, mr. J. A. Willinge Prins 325, mr. P Heringa Cats 269, S. G. Manger Cats 257 en F. A. van Boelens 243 stemmen.

— Op de markt te Londen, 12 Mei gehouden, was de handel in beste soorten boter levendig, ook de tweede soorten gingen vlug van de hand.

— Op de 's Gravenhaagsche kermis trekt de hond Norma met hare vernuftige moeder Lely aller aandacht. Zij is een jaar en acht maanden oud; 't vernuft van dit diertje in de rekenkunde heeft zich zóó ver uitgebreid, dat de vlugste schrijver bijna niet in staat is zijne cijfers op de lei te stellen, of Norma wijst ze aan. In den afgeloopen winter heeft ze dan ook op hare reizen in Duitschland den naam van Professores verworven. Moeder Lely speelt vlug met elken liefhebber eene partij Whist, Solo, Franschjassen of Domino, zoo als zij de eer heeft gehad het vorig jaar met het Vorstelijk Echtpaar, Prins en Prinsses *Hendrik* te mogen partij maken.

Verder vinden een reus, eene reuzin en een dwerg het trouwst bezoek. De reus, *Wilhelm Champi*, is voorzeker de grootste mensch der wereld, groot 8 voet, wegende 364 pond; de reuzin, *Elsbeth*, bijgenaamd *Murphy* in vrouwelijke gedaante, kan beschouwd worden als de jongste thans levende reuzin in Europa; daar zij slechts 19 jaar is en eene lengte van 7 voet heeft. De schoone en wel geproportioneerde ligchaamsbouw dezer dame wekt ieders bewondering. De dwerg, *David Napoleon*, ongetwijfeld de kleinste mensch der wereld, is slechts 24 duim groot, 23 jaar oud en weegt 28 pond.

Deze natuurwonderen, welke eenig in hunne soort kunnen genoemd worden, zijn wereldberoemd en in de meeste landen reeds ter bezigtiging gesteld.

† **Oude Pekela,** 15 April. Gisteren had te Winschoten een aandoenlijk voorval plaats. L. B., vleeschouwer alhier, was sedert 30 April jl. in de gevangenis aldaar, voor de kosten eener vervolging wegens het verboden kruijen eener kar, en werd door *R. Busscher*, die hem als huurder moest spreken, in gezelschap van *J. van der Laan*, timmerman alhier, opgezocht; zijn verbleekt en vermagerd voorkomen, vervullen *van der Laan* deswijze met medelijden, dat, hoezeer het door L. B. nog verschuldigde niet bij zich hebbende, hij deze som van *R. Bosscher* leent en ze tot vreugde des cipiers voldoet, waarop het ontslag volgt. Wie schetst de blijdschap van L. B. over deze onverwachte verlossing, woorden ontbraken hem, om zijnen bevrijder voor zijne edelaardigheid te danken.

† **Veenhuizen,** 17 Mei. Van zeer goed onderrigte zijde vernemen wij, dat de hooggeachte en kundige oogarts *J. Hamer* benoemd is als Adsistent bij den Hoogleeraar *Donders* te Utrecht, welke benoeming zoude ingaan op 1 Augustus e. k. Veenhuizen zal gewis met leede oogen dezen bekwamen man uit deszelfs midden zien vertrekken, want *veel* is er, vooral onder *zijne* leiding, niet alleen op het terrein der oogheelkunde maar ook op het terrein der industrie, tot stand gekomen, verbeterd en vernieuwd, gelijk ieder zich daarvan zou kunnen overtuigen, die de resultaten van de bemoeijingen van den heer *Hamer* wilde gadeslaan.

† **Sleen,** 15 Mei Gepasseerde Dingsdag vond men eene vrouw op den publieken weg liggen, eenige schreden buiten dit dorp geheel sprakeloos en in erge benauwdheid, het bloed liep uit haar mond, waaruit men kon bespeuren, dat zij leed aan bloedspuwingen. Men heeft haar verpleegd in het armen-werkhuis alhier; zij was 21 jaren oud en schijnt een zwervend leven te leiden.

† **Harlingen,** 14 Mei De verkiezingen voor leden der Provinciale Staten op gisteren, hebben de aftredende leden *J Kingma* en *L. Britzel* te Makkum, *H. Boekhoudt Klaasesz.* te Ternaard en *J. van Loon* te Hiums, weder in de Staten gebragt, terwijl er eene herstemming moet plaats hebben tusschen de heeren Mr. *J. Albarda Cz.* te Franeker en Mr. *T. Mulier* te Witmarsum. Er was weinig animo voor de verkiezing, ofschoon het mooi weder was. Van de kiesgeregtigden heeft nog geen derde van hun regt gebruik gemaakt; in Franeker en Barradeel zag het er niet beter uit.

† **Donkerbroek,** 15 Mei. Er heerscht in dit dorp niet meer die stilte, waarmede het vroeger te kampen had. Dagelijks varen een groot getal schepen langs de schoone hoofdvaart van en naar de Appelschaster veenen om Friesland van turf te voorzien, zoodat de brugdraaijer dagelijks weinig vacantie heeft. De nieuwe straatweg door ons dorp, waarmede men druk bezig is, geeft aan hetzelve een meer plaatselijk aanzien en zal zonder twijfel veel bijdragen tot vertier en bloei van de neringdoende stand en logementhouders. Hoogst wenschelijk is het, dat deze straatweg verlengd moge worden over Haule en Haulerwijk naar de provincien Groningen en Drenthe, waardoor zonder twijfel eene betere communicatieweg van Friesland met die beide provincien zou tot stand komen, die voor alle drie gewesten niet anders dan welvaart ten gevolge moet hebben. Het is daarom te hopen, dat de betrokkene gemeentebesturen van Ooststellingwerf, Leek en Norg deze zaak niet langer op de lange baan zullen schuiven, maar spoedig in onderhandeling zullen treden, om deze zoo algemeen gewenschte en hoogst noodige verbinding der drie provincien daar te stellen.

† **Smilde,** 16 Mei. Als iets zeer zeldzaams kunnen we melden, dat de smid *H. Boer* alhier eene hen heeft, die in twintig achtereenvolgende dagen *drie en twintig* eijeren heeft gelegd. 't Is eene gewone hen van ruim een jaar oud. Omdat zij niet meer dan die eene hen heeft, is bij zeker van de zaak.

† **Wolvega,** 14 Mei. Heden werden alhier op de jaarmarkt aangevoerd: 220 runderen, die golden van f 20 tot f 160, 50 schapen van f 10 tot f 20, 60 lammeren van f 2 tot f 2.50, 80 varkens van f 20 tot f 40, 20 biggen van f 10 tot f 12 en 10 geiten van f „50 tot f 12. De handel was levendig.

† **Eelde,** 14 Mei Eene treurige doch indrukwekkende plegtigheid had hier heden plaats; de algemeen beminde en hooggeschatte onderwijzer der jeugd te Paterswolde, *Harm Aaldring*, die na eene ongesteldheid van slechts éénen dag op den 9 Mei ll. in vijf en vijftigjarigen leeftijd het aardsche, zoo wij hopen, met het hemelsche verwisselde, werd naar zijn laatste rustplaats gebragt, gevolgd door familie, vrienden, de leden van het zanggezelschap, aan wier hoofd hij ruim 16 jaren had gestaan, alle schoolkinderen en een tal van deelnemenden; aan de

begraafplaats genaderd werd het lijk door de mannelijke leden van het zanggezelschap op de lijkbaar gebragt en grafwaarts gedragen; nadat hetzelve door hen in de groeve was bijgezet, werd door de schoolkinderen op gevoelvollen toon gezongen het 8e vers van Psalm 103, waarna ds J. *Offerhaus Lzn.*, zoodra het graf was gedempt, in eene sierlijke rede schetste des overledenen's verdiensten en onverkoelden ijver gedurende een tijdvak van ruim dertig jaren, dien hij hier aan het geven van onderwijs had besteed, en tevens wees op het verlies 't welk door dit afsterven, zoowel door zijne vier nu ouderlooze kinderen, als door de maatschappij en het onderwijs wordt geleden, terwijl deze rede door het zingen der schoolkinderen van het 1e vers van Gezang 182 werd besloten. De algemeene deelneming bleek door het tal van tranen, die zoowel bij ouden als jongen, bij rijken en armen vloeiden.

KERK- en SCHOOLNIEUWS.

— De gemeenteraad te Sneek heeft voor de betrekking van rector aan de latijnsche school aldaar, aan den Minister een tweetal voorgedragen, bestaande uit de heeren dr. *M. Mehler* van Enkhuizen en dr. *L. Dikema* van Hoogezand.

REGTSZAKEN.

Provinciaal Geregtshof van Drenthe.

15 Mei. Bevestigd het vonnis van de Arr.-Regtbank te Assen, waarbij L. of L. F. en A. F., beide te Hoogeveen zijn vrijgesproken, gedagvaard geweest ter zake van diefstal.

CORRESPONDENTIE.

Voor de ongelukkigen door den brand te Enschedé ingekomen van B. *uit* C. *eene coupon groot f* 1.23½, *van* A. *te* A. *f* „—50, *van* N. N. *f* 20—„, *van eenige schoolkinderen f* „—75.

Het stuk uit Pesse wordt niet goed begrepen.

Advertentien.

Ondertrouwd:

M. FEECKENS,
Rijks-Ontvanger te Sexbierum,
en
J. M. SCHMIEDEMAN.

Hattem, 13 Mei 1862.
Algemeene kennisgeving.

Getrouwd te Dragten, 9 Mei 1862:

JAN J. DE GROEN, van Donkerbroek,
en
JANKE B. BOSMA, van Opeinde.

Een Smidsknecht,

H. G., zijn werk verstaande, kan tegen goed loon dadelijk VAST WERK bekomen bij P. K. GROENEWOUD, Mr. Smid te Noordwolde.

Adres liefst in persoon, doch anders franco brieven.

3 Smidsknechten,

een **vuurwerker** goed bekend met Molenwerk, twee **kagchelmakers**, bij voorkeur *gehuwden*, kunnen **dadelijk** ***werk*** bekomen bij

A. BRAAKMAN,
te Assen.

Bekendmaking.

De Arondissements-Regtbank te Assen heeft bepaald, dat hare **KAMER VAN VACANTIE** in 1862 de gewone teregtzittingen zal houden op Vrijdag den 4, Zaturdag den 5, Maandag den 7, Dingsdag den 8, Vrijdag den 18, Zaturdag den 19 Maandag den 21, Dingsdag den 22 Julij, Vrijdag den 1, Zaturdag den 2, Maandag den 4, Dingsdag den 5, Vrijdag den 15, Zaturdag den 16, Maandag den 18, Dingsdag den 19, Vrijdag den 29 en Zaturdag den 30 Augustus; — dat de gemelde teregtzittingen zullen aanvang nemen te negen uren voor den middag, zullende de teregtzittingen, die op Zaturdag en Maandag invallen, bestemd zijn tot afdoening van spoedvereischende Burgerlijke zaken, die van Koophandel daaronder begrepen, terwijl op die van Vrijdag en Dingsdag de Strafzaken zullen worden behandeld.

Mij bekend,

De Griffier,
H. C. CARSTEN.

Blijkens onderhandsche acte in dato 20 Februarij 1862, is door de ondergeteekenden aangegaan, eene **VENNOOTSCHAP**, tot het fabriceeren van

Wijn-Azijn & Mosterd,

en zulks voor den tijd van tien achtereenvolgende jaren. De firma J. S. WILSON en ZOON zal door beide **Vennooten** geteekend worden, echter alléén tot zaken hunne Fabriek betreffende, zullende acceptatien en andere geldelijke verbindtenissen door beide **Vennooten** moeten geteekend worden.

Meppel, 1 Mei 1862.

J. S. WILSON.
C. TH. v. WESTRHEENE.

BURGER KIESVEREENIGING.

VERGADERING der LEDEN, op a.s. Maandag, des avonds te 8 ure, bij den Logementhouder R. KUIPERS, ***voor de herstemming van Leden voor de Provinciale Staten.***

Op Zaturdag den 24 Mei 1862, des middags te één uur, ten verzoeke en ten huize van DERK HOLLENBEEK te Gieterveen,

publieke verkoop van

onderscheidene ***HUISMEUBELS***, al 1 KABINET, 1 Eikenhouten KAST, STOELEN, 1 KARN, 2 kleine KAFMOLENS, enz. Voorts een compleet ***WINKELTOESTEL***, als: 1 OPSTALLING met 64 BAKKEN, 3 TOONBANKEN, 2 MEEL- en GORTKISTEN, 1 groote OLIJBAK, 1 TRAAN- en VERWOLIJBAK, 2 KOFFIJBRANDERS, waarvan een zoo goed als nieuw, koperen SCHALEN met dito BALANSEN, 1 stel blikken DITO, OLIJ- en TRAAN MATEN, enz.

Verder ***IJZERWAREN, BLIKGOEDEREN, GALANTERIEWAREN, BORSTELWERK, KOFFIJMOLENS, IJZEREN KETELS, GROF en FIJN AARDEWERK, DOEKEN, gemaakte KLEEDINGSTUKKEN, enz., enz.***

Notaris: Mr. C. E. KNIPHORST.

DE STAALWIJN
van den
Apotheker G. VAN LIPP te Kleef,

bekleedt onder de Staalmiddelen eene eerste plaats, vereenigende in zich de opwekkende eigenschap van den Wijn met de versterkende van het IJzer.

Deze STAALWIJN wordt met het beste gevolg aangewend in alle ziekten, die eene verbetering van het Bloed en eene versterking van de Zenuwen vereischen, bij zenuwzwakte met alle daarbij voorkomende ziekteverschijnselen, bij ziekelijke aandoeningen van het hoofd- en ruggemerg, ter bestrijding van zoovele uit zwakte voortkomende onderbuikskwalen, en is bijkans onmisbaar in vele vele ziekten der kinderen. Daarbij is de LIPP'sche STAALWIJN zeer aangenaam van smaak en uitmuntend geschikt voor een langdurig gebruik, daar zelfs de zwakste magen denzelven bijzonder goed verdragen kunnen

De Flacon, met gebruiksaanwijzing kost *f* 1,25.

Heeren Apothekers genieten een behoorlijk rabat.

Eene Brochure, die over dit heilmiddel handelt, wordt gratis afgegeven.

BONN, 10 October 1861.

Waarde Heer v. LIPP!

Ik ben altijd een zeer bepaalde Vriend van uw voortreffelijke praeparaat, ja ik schat het thans met bijzondere voldoening, daar ik hetzelve voortdurend aanwend en mij volkomen van zijne ligte verteerbaarheid en van de volmaaktheid overtuigd heb, waarmede het in de sappen overgaat, zich daardoor hoogst gunstig onderscheidende van de meeste soortgelijke middelen.

UEd. de verzekering gevende, dat ik uwen STAALWIJN steeds uit innige overtuiging aanbelen zal verblijve ik, enz.

Dr. KILIAN,
Geheim Med. Raad en Prof. aan de Hoogeschool.

Amsterdam, Verkoophuis. — Assen, H. P. A. van Gorcum. — Coevorden, C. J. van der Scheer. — Dedemsvaart, H. L. van der Vecht. — Gorredijk, S. G. Zwart. — Hoogeveen, Jan van der Wolde Jr. — Oldemarkt, — van der Wenden. — Steenwijk, K. Timmerman. — Meppel, Wedw. J. L. Lagro.

En in de bekende Dépôts in de andere steden.

BURGERLIJKE STAND

ASSEN 9 — 16 Mei. Ondert.: P. J. Andrea en A. J. C. Hollander. J. Lunshof en A. Vos. — Geh.: H. Dekker en E. Smeenge, D. A. Welp en A. Smeenge: H. de Vries en J. W. Abbring. — Geboren: Luchina ouders H. Hommes en H. Polling, Jan Johannes moeder J. Overeinder, Kornelis ouders K. Polling en J. Nijdam, Gerhardiena Cornelia Wilhelmina ouders C. W. Rensing en S. Bos. — Overleden: Sjoukje Datema oud 46 jaren.

MEPPEL 9—16 Mei. Ondertrouwd: Gerrit Hellendoorn met Femmigje Kraak. — Gehuwd: S. Kan met V. Lezer. — Bevallen: G. Houtkamp geboren de Kleine van zoon J. de Vries geboren Steenbergen van zoon; H. Loos geboren van Veen van dochter; W. Steenbergen geboren Tuin van dochter; H. Engels geboren Iken van zoon. — Overleden: Willem Bluk oud 9 weken.

Voorts is aangegeven een levenloos kind van het vrouwelijk geslacht.

WOLVEGA 8—14 Mei. Geboren: IJssebrand zoon van A. D. Oosten en N. J. van der Veen van Oldelamer; Antje dochter van V. P. Lap van Nijholtwolde; Johannes zoon van M. J. Beugelink en A. J. Schut van Oldetrijne, Sake zoon van M. S. Bosma en Z. A. Klijnsma van Nijlamer; Grietje dochter van S. R. Visser en G. F. Oppersma van Wolvega, Nicolaas zoon van N. Vermeeren en M. Stuiver van Noordwolde; Jantje en Wijtske dochters van J. J. Zagt en E. H. Veldhuizen van Noordwolde. — Ondertrouwd: K. Westerveld van Willemsoord en M. J. Swaak van Nijverdal; R. W. Slager van Vinkega en J. R. Douma van Steggerda; D. v. d. Hoek van Broek en J. J. de Haan van Oldeholtwolde, J. J. Bosma van Nijlamer en H. van der Veen van Oldelamer, K. v. Aarsen van Blesdijke en F. Bijker van Steenwijkerwold; J. K. Bos van Boijl en V. J. Das van Wateren; J. de Vries van Woudsend en T. F. van Hes van Wolvega. — Gehuwd: F. J. Hof van Westermeer en E. A. Veenstra van Oldeholtpa, J. J. Kuit van Spanga en L. A. van der Veen van Blankenham; B. J. Vaartjes en G. A. Koopman van Munnekeburen, J. H. de Boer en J. S. Marks van Boijl; R. P. Lemstra van Oldetrijne en H. H. Lukkes van Wolvega; P. J. Oosting van Oldetrijne en T. J. Dijkstra van Oldelamer; J. A. Groenewoud en H. J. Hollander van Noordwolde; B. K. Hogeling van Oldeholtpa en V. A. de Vries van Idzard; J. H. Hellema van Sonnega en S. J. van der Molen van Oldetrijne; M. J. Scheltinga en V. Padberg van Wolvega. — Overleden: A. F. Koelma vrouwelijk 69 jaren weduwe van Sonnega; J. Beugelink manneliijk 1 dag van Oldetrijne; K. M. van Buiten mannelijk 32 jaren gehuwd van Steggerda; J. K. Bakker mannelijk 29 jaren ongehuwd van Noordwolde, A. van Weeteringen vrouwelijk 26 jaren gehuwd van Noordwolde; G. B. Moed vrouwelijk 69 jaren weduwe van Blesdijke; H. J. Gras ml 58 jaren gehuwd van Blesdijke; J. Elsing vr. 19 jaren ongehuwd van Frederiksoord.

MARKTBERIGTEN.

Assen 15 Mei. Rogge f 7.10 a f 8.00 — Boekweit f 6.2? a f 6.80 — Aardappelen f 2.10 a f 2.60 — Eijeren f ? a f 2.00 per 100 — Boter f 0.87⁵ a f 0.90 per Ned p. — Hooi f 00 — Stroo f 8.50 a f 9.00 — Roggenbrood 5? cent.

Meppel, 15 Mei. Rogge f 7.70 a f 8.10 — Boekweit f 6 a f 7 — Aardappels f 2,50 a f 3.60 — 19.000 Nederlandsche ponden Boter per ¼ vat gras- f 40 a f 42, ⅛ vat f 20.50, gewone ¼ vat f 19 a f 20, 2e soort f 17 a f 18; per 1½ Ned. pond f 1.45 a f 1.60 — vette Varkens per Ned. ℔ 42 a 44 cent, magere dito f 15 a f 26, Biggen f 4 a f 7.50 — Friesche Schapen f 9 a f 16; dito lammeren f 2.50 a f 4.25 — Huiden per Nederl. pond: Koe- 30 cent, Pinken- 40 cent; kalfsvellen 30 cent. Per stuk: Kalfsvellen f 1.50 — Drentsche Schapenvellen f 1 — Paardenhuiden f 6.50 — Honig f 18 a f 19 — Was f 90 a f 92, beide per 50 Nederlandsche ponden.

Wolvega, 14 Mei. Boter f 44 betaald. aanvoer 203 ¼ en 139 ⅛ tonnen. — Aardappelen 8 mud f 3.20 a f 5.

Groningen 16 Mei.

Tarwe	Oml.	72 ℔	*f* 00-00
»	Old.	72	-00-00
——	Oml. 1861	68	- 8-70
——	dito	70	- 9-40
——	Old.	66	7-70
——	dito	68	- 8-40
Rogge	N. Inland.	64	- 7-10
——	dito	66	7 50
——	oude	70	- 8-10
	dito	64	- 0-00
Haver	Dikke	40	- 3-25
——	dito	46	- 4-05
——	Voer	36	- 2-70
——	dito	38	- 2-95
——	Zwarte	36	2-75
——	dito	38	- 2-95

Garst	N. Winter	54 ℔	*f* 5-05
——	dito	56	- 5-35
——	Zomer	56	- 5 05
——	Knobbe	58	- 5-40
Boekweit	Zand	62	- 5-85
——	dito	64	6-25
——	N. Zwarte	64	6-05
——	Oude	64	0 00
Paardeboonen	N.		f 5 50a7.00
Groene Erwten			00.00a00.00
Graauwe dito			00.00a00.00
Koolzaad 1860			00.00a00 00
Gort	grove		9.50a10.25
——	parel		12.50a15.00
Olie, raap p.v.			43.50a00.00
Boter, 1e soort			00.00a00.00
——	2e »		00.00a00.00

Tarwe en Rogge als genoteerd traag afgaande — Boekweit slap en 10 cent lager traag afgaande — Garst 5 cent lager — Dikke Haver niet driftiger, Witte Voer en zwarte 5 cent hooger wel afgaande.

Amsterdam, 14 Mei.

TARWE stil, 131 ℔ nieuwe bonte Poolsche f 360.

ROGGE dadelijk prijshoudend met redelijken handel; 124 125 127 ℔ nieuwe Pruissische f 222 f 225 f 231, 119 ℔ oude Petersb. f 234, 121 ℔ nieuwe dito f 240, 118 ℔ Ibrail f 210, op levering f 1 a f 2 lager; in Mei f 195, Junij f 197, Julij f 197 October f 196 f 195.

KOOLZAAD ½ hooger, Deensch 75 £, op 9 vat in Oct. 76 £.

LIJNZAAD prijshoudend, 112 113 ℔ Odessa f 350: 111 112 ℔ dito f 377½.

RAAPOLIE dadelijk en op levering iets aangenamer; op 6 weken f 47; Vliegend f 45¾; Najaar f 44¼ a ½ a ¼.

LIJNOLIE dadelijk en op de eerste maanden van het najaar vast, latere maanden verlaten; op 6 weken f 39½; Vliegend f 38¼, Sept. f 38¼ a f 38, Oct. f 38 a f 37¾, Nov. f 37¾ a f 37½, Dec. f 37½ a f 37¼.

HENNEPOLIE op zes weken f 41¼, Vliegend f 40

RAAPKOEKEN f 88 a f 90.

LIJNKOEKEN f 11¾ a f 14.

SCHIEDAM, 14 Mei. Moutwijn f 15¾ — Jenever f 21 — Amst. proef f 22½.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 1862

	pct.	14 Mei.	15 Mei.
Nederl.			
Werk. Schuld	2½	62⅝	62 11/16
dito	3	74 11/16	74 11/16
dito	4	98⅝	98 11/16
Amort. Synd.	3½	92¾	
Handelm	4½	140⅜	140¾
O.I. Leening	4	97⅝	
Aand. H.Spw.			
dito Rijnspw.	4½	150½	
Ned. Bank			
Rusland.			
Obl. Hope	5	100¾	100⅞
Cert. 1831/33	5	79⅜	79?/8
dito 1840	4	75	74¾
Or. 2e 3e 4e L.	4	75	74⅞
Cert. 5e L.			
dito 5e Serie	5	81⅜	81 3/16
dito 1855 6eS.	5	91	90⅞
dito van Ass.	6	53	53

	pct.	14 Mei.	15 Mei.
Polen.			
Aand. fl. 500		164¾	164½
Obligatien	4		75⅞
Spanje.			
Obligatien	2	43 7/16	43⅜
Obligatien	3		53 7/16
Binnenl.	3	48 9/16	
Amortisable		19?/8	19¼
Bewijz. Coup.			8½
Oostenr.			
Obl. Goud	5		58
dito	4		46
Obl. Metall.	5	50 13/16	50 9/16
Obl. Rente A.	5	72¾	72 5/16
Obl. Nation.	5	59⅝	59½
dito	2½	26 3/16	26 1/16
Belgie.			
Certificaten	2½		
Rothschild	2½		53
Portugal.			
Obligatien	3	44 15/16	44¾

14 Mei.

Bij weinig handel was de stemming heden algemeen flaauw, inzonderheid was dit het geval voor Nationale, Russische en Oostenrijksche fondsen.

De Rescontre van Aandeelen Nederl. Handelmaatschappij leverde weinig bijzonders op; de passagekoers was 140⅛ pc., de volgende Rescontre 15 Julij e.k., waarop van ¼ tot ½ prolongatie werd besteed.

15 Mei.

Nationale fondsen waren heden onveranderd, voor buitenl. was de markt flaauw gestemd, inzonderheid voor Oostenrijksche.

Gedrukt bij GRATAMA te Assen.